

เหมาะสำหรับเป็นหนังสือประจำครอบครัว

รักษาโรคด้วย

สมุนไพร 96 ชนิด

10039792

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

- สมุนไพรกินแล้วอายุยืน
- สมุนไพรทำให้ผิวพรรณสวยงาม
- สมุนไพรรักษาสุขภาพ
- สมุนไพรนำมาทำเพื่อการบำบัด
- เพื่อเป็นหนังสืออ้างอิง
- เหมาะสำหรับห้องสมุด

ตวงกมลเข็บลิขชื่อ
ภาสกรอนันต์ศิริ (Dyurita)

อ.โชติอนันต์ และ คณะ

สารบัญ

1. กกเรียงกา	Cyperus involucratus Rottb.	1
	Cyperus alternifolius L.subsp. flabelliformis (Rottb.) kuk.	
2. กระชาย	Boesenbergia rotunda (L.) Mansf.	4
	Boesenbergia pandurata (Roxb.) Schltr.	
	Kaempferia pandurata Roxb.	
3. กระดังงาสงขลา	Cananga odorata (Lam.) Hook.f. & Thomson var. fruticosa (Craib) Corner	8
4. กระดาดดำ	Alocasia macrorrhizos (L.) G.Don	12
	Alocasia macrorrhizos (L.) G.Don. var. metallica Schott	
	Alocasia indica (Lour.) Schott	
5. กระตูกไก่ดำ	Justicia gendarussa Burm. f.	15
	Justicia vulgaris Nees	
6. กระถินไทย	Leucaena leucocephala (Lam.) de Wit	18
	Leucaena glauca (Willd.) Benth.	

7. กระเทียม	Sandoricum koetjape (Burm.f.) Merr.	22
	Sandoricum indicum Cav.	
8. กระทุงหมาบ้า	Dregea volubilis (L.f.) Hook.f.	25
9. กระบือเจ็ดตัว	Excoecaria cochinchinensis	28
	Lour. var. cochinchinensis	
	Excoecaria bicolor (Hassk.)	
	Zoll. ex Hassk.	
10. กระวาน	Amomum testaceum Ridl.	31
	Amomum krevanh Pierre	
	ex Gagnep.	
11. กฤษณา	Aquilaria malaccensis Lam.	34
	Aquilaria agallocha Roxb.	
12. กลอย	Dioscorea hispida	37
	Dennst. var. hispida	
13. กะทกรก	Passiflora foetida L.	40
14. กานพลู	Syzygium aromaticum (L.)	43
	Merr. & L.M.Perry	
15. การบูร	Cinnamomum camphora	46
	(L.) J. Presl	
16. การเวก	Artabotrys siamensis Miq.	49
17. กาลหลง	Bauhinia acuminata L.	51
18. กำจัด	Zanthoxylum limonella	54
	(Dennst.) Alston	
19. กำลั้งเสื่อไคร่ง	Betula almoides	57
	Buch.-Ham. ex G.Don.	

20. กุ่มน้ำ	<i>Crateva magna</i> (Lour.) DC.	60
	<i>Crateva hygrophila</i> Kurz	
	<i>Crateva nurvala</i> Buch.-Ham.	
21. กุยช่าย	<i>Allium tuberosum</i> Roxb.	64
22. โกฐจุฬาลัมพา	<i>Artemisia vulgaris</i> L. var.	67
	<i>indica</i> Maxim.	
	<i>Artemisia dubia</i> Wall. ex Besser	
23. โกลน	<i>Codiaeum variegatum</i> Blume	70
24. ขมิ้นชัน	<i>Curcuma longa</i> L	73
25. ขมิ้นดำ	<i>Curcuma amarissima</i> Roscoe	76
26. ช่อย	<i>Streblus asper</i> Lour.	78
27. ขัดมอน	<i>Sida rhombifolia</i> L.	81
28. ข่า	<i>Alpinia galanga</i> (L.) Wild.	83
29. ขิง	<i>Zigiber officinale</i> Roscoe.	86
30. ขึ้นฉ่าย	<i>Apium graveolens</i> L.	90
31. เข็ม	<i>Ixora finlaysoniana</i> Wall. ex G. Don	93
32. คำว่าตายหงายเป็น	<i>Kalanchoe pinnata</i> (Lam.) Pers.	96
33. คันทรง	<i>Colubrina asiatica</i> L. ex Brongn.	99
34. คำไทย	<i>Bixa orellana</i> L.	101
35. แคน	<i>Sesbania grandiflora</i> (L.) Desv.	104
36. จันทน์แดง	<i>Dracaena loureiri</i> Gagnep.	108
37. จามจุรี	<i>Samanea saman</i> (Jacq.) Merr.	111
38. จำปา	<i>Michelia champaca</i> L.	114
39. เจตมูลเพลิงแดง	<i>Plumbago indica</i> L.	118
	<i>Plumbago rosea</i> L.	

40. ชบา	<i>Hibiscus rosa-sinensis</i> L.	121
41. ดาหลา	<i>Etlingera elatior</i> (Jack) R.M.Sm. <i>Nicolaia elatior</i> (Jack) R.M.Sm.	124
42. ดาวเรือง	<i>Tagetes erecta</i> L.	126
43. เต๋อย	<i>Coix lachryma-jobi</i> L. var. <i>lachry-jobi</i>	129
44. ศรีชวา	<i>Clerodendrum serratum</i> (L.) Moon var <i>wallichii</i> C.B.Clarke	131
45. ตะขบ	<i>Muntingia calabura</i> L.	134
46. ตะขบหิน	<i>Muehlenbeckia platyclada</i> (F.Muell.) Meisn.	137
47. ตะไคร้หอม	<i>Cymbopogon nardus</i> Rendle	140
48. ตีนเป็ด	<i>Alstonia scholaris</i> (L.) R.Br.	142
49. เตยหอม	<i>Pandanus amaryllifolius</i> Roxb.	146
50. เต่าเกียด	<i>Homalomena aromatica</i> Schott.	149
51. ถั่วฝักยาว	<i>Vigna unguiculata</i> (L.) Walp. subsp. <i>sesquipedalis</i> (L.) Verdc.	152
52. ถั่วพู	<i>Psophocarpus tetragonolobus</i> (L.) DC.	155
53. ทองกวาว	<i>Butea monosperma</i> (Lam.) Taub. <i>Butea frondosa</i> Willd.	158
54. ทองพันชั่ง	<i>Rhinacanthus nasutus</i> (L.) Kurz <i>Rhinacanthus communis</i> Nees	161
55. ทานตะวัน	<i>Helianthus annuus</i> L.	164

56. โทงเทง	<i>Physalis angulata</i> L.	167
57. ธรณีสัณ	<i>Phyllanthus pulcher</i> Wall. ex Muell.Arg.	170
	<i>Phyllanthodendron pulcher</i> Wall. Ex Mull.Arg.	
58. น้ำมันมะราชสีห์	<i>Euphorbia hirta</i> L.	173
59. เนระพูสีไทย	<i>Tacca chantrieri</i> Andre'	176
60. บอระเพ็ด	<i>Tinospora crispa</i> (L.) Hook.f. et Thomson	179
61. บานบุรี	<i>Allamanda cathartica</i> L.	182
62. บานไม่รู้โรย	<i>Gomphrena globosa</i> L.	184
63. บานเย็น	<i>Mirabilis jalapa</i> L.	187
64. บุค	<i>Amorphophallus paeoniifolius</i> (Dennst.) Nicolson	190
	<i>Amorphophallus campanulatus</i> (Roxb.) Blume ex Decne	
	<i>Amorphophallus rex</i> Prain ex Hook.f.	
65. ใบเงิน	<i>Graptophyllum pictum</i> (L.) Griff.	193
	<i>Pseuderanthemum atropurpureum</i> Radlk.	
66. ใบระบาท	<i>Argyreia nervosa</i> (Burm.f.) Bojer	196
	<i>Argyreia speciosa</i> (L.f.) Sweet	
67. ปืบ	<i>Millingtonia hortensis</i> L.f.	199
68. ผักกาดขวางตั้ง	<i>Brassica chinensis</i> L. var. <i>parachinensis</i> Tsen & Lee	202
69. ผักกาดน้ำ	<i>Plantago major</i> L.	204

70. ผักกูด	<i>Diplazium esculentum</i> (Retz.) Sw.	207
71. ผักขมหนาม	<i>Amaranthus spinosus</i> L.	210
72. ผักชีล้อม	<i>Oenanthe javanica</i> (Blume) DC.	213
	<i>Oenanthe stolonifera</i> (Roxb.) DC.	
73. ผักปลั่ง	<i>Basella rubra</i> L.	215
	<i>Basella alba</i> L.	
74. ผักแปม	<i>Eleutherococcus trifoliatu</i> s (L.) S.Y.Hu	219
75. ผักแว่น	<i>Marsilea crenata</i> C.Presl	221
76. ผ่าง	<i>Caesalpinia sappan</i> L.	223
77. ผื่นตัน	<i>Jatropha multifida</i> L.	226
78. พญาไร้ใบ	<i>Euphorbia tirucalli</i> L.	229
79. พยับเมฆ	<i>Orthosiphon aristatus</i> Miq.	232
	<i>Orthosiphon grandiflorus</i> Bold.	
80. พลับพลึง	<i>Crinum amabile</i> Don (พลับพลึงดอกแดง)	235
	<i>Crinum asiaticum</i> L. (พลับพลึงดอกขาว)	
81. พลุ	<i>Piper betle</i> L.	239
82. พลุควาว	<i>Houttuynia cordata</i> Thumb.	242
83. พิкул	<i>Minusops elengi</i> L.	245
	<i>Minusops elengi</i> L. var	
	<i>parvifolia</i> (R.Br.) H.J.Lam.	
84. พิมเสนต้น	<i>Pogostemon cablin</i> (Blanco) Benth.	248
85. พุด	<i>Tabernaemontana divaricata</i> (L.)	251
	R.Br.ex Roem.& Schult.	
86. พุดซ้อน	<i>Gardenia augusta</i> (L.) Merr.	254
	<i>Gardenia jasminoides</i> J.Ellis	
87. พุดตาน	<i>Hibiscus mutabilis</i> L.	257

88. พุทธรักษา	<i>Canna indica</i> L.	260
	<i>Canna orientalis</i> Roscoe.	
89. พุทรา	<i>Ziziphus mauritiana</i> Lam.	263
90. เพชรสังฆาต	<i>Cissus quadrangularis</i> L.	266
91. แพงพวย	<i>Catharanthus roseus</i> (L.) G.Don	269
92. มหาหงส์	<i>Hedychium coronarium</i> J.Konig	272
93. มะกอก	<i>Spondias pinnata</i> (L.f.) Kurz	275
94. มะเขือพวง	<i>Solanum torvum</i> Sw.	278
95. มะเขือยาว	<i>Solanum melongena</i> L.	281
96. มะเดื่ออุทุมพร	<i>Ficus racemosa</i> L.	284
97. มะปราง	<i>Bouea macrophylla</i> Griff.	287
98. มะเฟือง	<i>Averrhoa carambola</i> L.	290
99. มะม่วง	<i>Mangifera indica</i> L.	293
100. มะยม	<i>Phyllanthus acidus</i> (L.) Skeels	296
	<i>Phyllanthodendron acidus</i> (L.) Skeels	
101. มะรุม	<i>Moringa oleifera</i> Lam.	300
102. มะละกอ	<i>Carica papaya</i> L.	303
103. มะแว้งเครือ	<i>Solanum trilobatum</i> L.	307
104. มะหาด	<i>Artocarpus lacucha</i> Roxb.	310
	<i>Artocarpus lakoocha</i> Roxb.	
105. มันเทศ	<i>Ipomoea batatas</i> (L.) Lam.	313
106. โมกบ้าน	<i>Wrightia religiosa</i> Benth. ex Kurz	316
107. รัก	<i>Calotropis gigantea</i> (L.) Dryaner ex W.T.Aiton	318
108. ราชพฤกษ์	<i>Cassia fistula</i> L.	321

109. ราชวटी	<i>Buddleja paniculata</i> Wall.	324
110. ราตรี	<i>Cestrum nocturnum</i> L.	326
111. เว้า	<i>Amomum villosum</i> Lour. var. <i>xanthioides</i> (Wall. ex Baker) T.L. Wu & S.Chen <i>Amomum xanthioides</i> Wall. ex Baker	328
112. ละหุ่ง	<i>Ricinus communis</i> L.	331
113. ลั่นทม	<i>Plumeria obtusa</i> L.	334
114. ลิ้นมังกร	<i>Sansevieria trifasciata</i> Prain var. <i>trifasciata</i>	337
115. เล็บมือนาง	<i>Quisqualis indica</i> L.	340
116. ว่านกึ่งแรด	<i>Angiopteris evecta</i> (G.Forst) Hoffm.	342
117. ว่านงาช้าง	<i>Sansevieria cylindrica</i> Bojer	344
118. ว่านนางคำ	<i>Curcuma aromatica</i> Salisb.	347
119. ว่านไพล	<i>Zingiber montanum</i> (Koeing) Link ex Dietr. <i>Zingiber purpureum</i> Roscoe.	350
120. ว่านสิงหโมรา	<i>Cyrtosperma johnstoni</i> N.E.Br.	353
121. ว่านหอมแดง	<i>Eleutherine americana</i> (Aubl.) Merr.	356
122. ว่านหอยแครง	<i>Tradescantia spathacea</i> Stearn <i>Rhoeo spathacea</i> Stearn	359
123. สนสามใบ	<i>Pinus kesiya</i> Royle ex Gordon <i>Pinus khasya</i> Royle	362
124. ส้มเช้า	<i>Euphorbia nerifolia</i> L. <i>Euphorbia ligularia</i> Roxb.	364

125. ส้มป่อย	<i>Acacia concinna</i> (Willd.) DC.	367
126. ส้มโอ	<i>Citrus maxima</i> (Burm.f.) Merr.	370
127. สลอบด	<i>Elaeagnus latifolia</i> L.	373
128. สะค้าน	<i>Piper interruptum</i> Opiz	375
129. สัก	<i>Tectona grandis</i> L.f.	378
130. สันขว้าหอม	<i>Eupatorium stoechadosmum</i> Hance	380
131. สدابเสื่อ	<i>Chromolaena odoratum</i> (L.) R.M.King & H.Rob.	383
132. สายน้ำผึ้ง	<i>Lonicera japonica</i> Thunb.	386
133. สายหยุด	<i>Desmos chinensis</i> Lour.	388
134. เสลดพังพอน	<i>Barleria lupulina</i> Lindl.	390
135. เสี้ยวดอกแดง	<i>Bauhinia purpurea</i> L.	393
136. แสยก	<i>Pedilanthus tithymaloides</i> (L.) Poit.	396
137. โสน	<i>Sesbania javanica</i> Miq. <i>Sesbania roxburghii</i> Merr.	399
138. หงอนไก่	<i>Celosia argentea</i> L.	402
139. หญ้าวงช้าง	<i>Heliotropium indicum</i> L. R. Br.	406
140. หญ้าพันงูเขียว	<i>Stachytarpheta jamaicensis</i> (L.) Vahl <i>Stachytarpheta indica</i> (L.) Vahl	409
141. หมากผู้หมากเมีย	<i>Cordyline fruticosa</i> (L.) Gopp. <i>Cordyline terminalis</i> Kunth	412
142. หว่า	<i>Syzygium cumini</i> (L.) Skeels	415
143. หางนกยูง	<i>Caesalpinia pulcherrima</i> (L.) Sw.	418

144. หูเสือ	Plectranthus amoinicus (Lour.) Spreng.	421
	Coleus amoinicus (Lour.) Spreng.	
145. เหงือกปลาหมอ	Acanthus ebracteatus Vahl	424
	Acanthus ilicifolius L.	
	Acanthus ilicifolius L. var intergrifolia T.Anderson	
146. โหระพา	Ocimum basilicum L.	427
147. โหระพาขี้ก้าง	Ocimum gratissimum L.	431
148. อ้อยแดง	Saccharum sinense Roxb	434
149. อัญชัน	Clitoria ternatea L.	437
150. เอื้องหมายนา	Costus speciosus (Koen.) Sm.	440
ภาพประกอบสมุนไพร		443-483